

Motion till riksdagen 2019/20:543

av Adam Marttinen m.fl. (SD)

Åtgärder mot unga lagöverträdare

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om sänkt straffmyndighetsålder och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om borttagen straffrabatt och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjlighet att döma unga lagöverträdare som vuxna och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler drogtestar av barn under 15 år och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fler brott som begåtts av personer under 15 år ska utredas och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler påföljder för unga lagöverträdare och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Diskussionen kring unga lagöverträdare är viktig, tyvärr är den allt för ofta baserad på okunskap i stället för fakta. Okunskap som att arbetslöshet eller sysslolöshet är anledningen till att unga begår brott, trots att lättillgänglig statistik visar på motsatsen. Hälften av de som någonsin kommer att begå brott inleder brottskarriären innan de har fyllt 15 år. Innan de har lämnat tonåren bakom sig kommer de att ha avverkat hälften av alla brott de kommer att begå under sin livstid.

För äldre personer som begår brott följer konsekvenser, för yngre saknas denna del. Bristen på tidiga och tydliga insatser leder till en ordning där brottsligheten kryper ned i åldrarna och respekten för de brottsbekämpande myndigheterna urholkas.

Sänkt straffmyndighetsålder

Det straffrättsliga systemets behandling av unga lagöverträdare under 15 år behöver reformeras. Utöver att en sänkt straffmyndighetsålder till 13 år medför ett tydligare ansvarsutkrävande av yngre lagöverträdare medför det även större möjligheter för samhället att ingripa tidigt och förebygga framtida brottslighet.

Straffrabatt

En person blir myndig vid arton års ålder och i och med denna ålder ska han eller hon betraktas som fullt ansvarig för sina handlingar. Med denna utgångspunkt är det orimligt att en myndig våldtäktsman, rånare eller mördare får ett lägre straff. Kriminella gäng nyttjar yngre i sin verksamhet av den enkla anledningen att de riskerar lägre straff.

Denna, för samhället och för individerna, skadliga hänsyn behöver upphöra. Därför ska straffrabatten slopas helt för de över arton år och kraftigt reduceras för dem mellan 15 och 18.

Möjlighet att döma unga lagöverträdare som vuxna

I den bästa av alla världar är barn just barn och ungdomar är ungdomar. I den världen kan inte barn tillmätas någon skuld och ungdomar som hamnat snett behöver främst en hjälpande skjuts i rätt riktning. En sådan värld anser vi att dagens lagrum som behandlar unga lagöverträdare återspeglar och i första hand också ska avspegla.

Problem infaller dock när unga lagöverträdare genom medvetna handlingar kan tillmätas skuld för de värsta av brott. Hemska brott mot andra människor såsom mord, dråp, grov misshandel, rån och våldtäkter som riskerar att förstöra andra barns, ungdomars och vuxnas liv.

Att begå hänsynslösa, utdragna och sadistiska brott kan inte ursäktas med personens ålder. Är någon kapabel att begå fruktansvärda brott så är personen även kapabel att ta konsekvenserna av sitt handlande. Därför bör det vid grova vålds- eller sexualbrott, speciellt de av hänsynslös karaktär, utfört av personer under 18 år men över 15 år ska prövas om gärningsmannen ska dömas som vuxen. Döms gärningsmannen som vuxen ska ingen ungdomsstraffrabatt tillämpas under straffmätningen.

Fler drogtestar av barn under 15 år

Trots förändringar i lagen med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare har polisens nya möjlighet att drogtesta barn under 15 år inte nyttjats särskilt ofta. En förklaring har varit otydlighet kring vad lagen innebär. Sverigedemokraterna ser utökade drogtestar av unga som en viktig insats för att förebygga brott och anser därför att lagen behöver förtydligas på denna punkt.

Fler brott som begåtts av personer under 15 år ska utredas

Förutsättningarna att förhindra ett liv i brottslighet är bättre desto tidigare de första insatserna sker. Tyvärr ser vi en utveckling i dag där konsekvenserna uteblir för personer under 15 år som begått brott. Detta på grund av att brotten, även de grövre,

ofta inte blir utredda. Det bör därför ske en riktad insats för att förbättra kunskapen hos socialsekreterarna och förtydliga den rådande lagstiftningen så att fler brott där de misstänkte gärningsmannen är minderårig utreds.

Fler påföljder för unga lagöverträdare

Riksdagen har vid flertalet tillfällen tillkännagivet för regeringen att det ska kunna utdömas fler lämpliga påföljder för unga lagöverträdare i form av bland annat helgavskiljning med fotboja. Trots att en utredning om nya påföljder presenterades under juni 2017 har förslagen fortfarande inte nått riksdagen. Regeringen bör därför skyndsamt agera gällande den kvarvarande beredningen av ärendet.

Adam Marttinen (SD)

Katja Nyberg (SD)

Henrik Vinge (SD)

Bo Broman (SD)